

בזו"צ'ס בשביל'ס של הלכה

כרטיס מקורות בסרטון "מלאכת קוצר"
מתוך הלכות והליכות פרק ט' - תחילת הפרק

1 מקור 1 - מקור המלאכה

אב המלאכה: קצירת דבר ממקום גדולו באמצעות כלי (מגל וכדומה),
היא מאבות מלאכה, שכן במשכן היו קוצרים את הצמחים שמהם היו
מפיקים את הצבעים.

תולדת המלאכה: מי שתולש צמח בידו, הרי זה תולדת הקוצר.

2 מקור 2 - מציני מלאכת הקוצר - שימוש האילן בשבת

א. אילן, בין שהוא לח בין שהוא יבש, אין משתמשים בו שום תשמיש. אין
עולין בו, ואין נתלין בו, ואסור להניח עליו איזה חפץ או לטל ממנו או
לקשר בו וכל פיוצא בו. (סעיף ס)

דברי אדמו"ר הזקן:

הטעם לאסור השמוש באילן - גזרה שמא יעלה ויתלש
ממנו בשבת פרות או עלים או ענפים. ומשום סג וגדר,
גזרו בכל האילנות, אף ביבשים שאין בהם עלים וענפים
או פרות.

ב. אפלו בצדדי האילן אסור להשתמש. ולכן אם סל תלוי באילן, אסור לטל
איזה דבר מתוך הסל או לתן לתוכו, כי הסל הוא צדדי האילן. אבל אם
יש על האילן יתד (מוט תקוע) ועליו תלוי סל, מתר לטל מתוך הסל או
לתן לתוכו (לשים בתוכו), משום שבאפן זה הסל נחשב 'צדי צדדין' (של
האילן) - וב'צדי צדדין' של האילן מתר להשתמש. אבל את הסל עצמו
אסור לקחת מעל היתד או לתלותו שם, משום שמשתמש ביתד שהוא
צדדי האילן. (סעיף ס)

המחשה מעשית:

נדנדה או ערסל התלויים בחבל על העץ - אסור להשתמש בהם בשבת.
אף אם הם תלויים על מוט ברזל היוצא מן העץ, אף על פי שהברזל מחבר
לעץ - מתר להשתמש בהם, כדן 'צדי צדדין'; ובלבד שהשמוש בנדנדה
אינו מביא לנענוע של העץ עצמו.